

beschikking

Datum 11 oktober 2023
Nummer RWS-2023/41588
Onderwerp RWSZ2023-00004016; Watervergunning aan de provincie Utrecht voor herinrichting van de Elster Buitenwaard aan de rechteroever van de Neder-Rijn tussen kmr 913.000 en kmr 916.400 in de gemeente Rhenen.

Wijziging van de bij beschikking van 5 juli 2018, nr. RWS-2018/27010 aan de provincie Utrecht verleende vergunning.

Inhoudsopgave

1.	Aanhef	3
2.	Besluit.....	5
3.	Aanvraag.....	5
3.1	Algemeen.....	5
3.2	Handelingen waarvoor vergunning wordt aangevraagd.....	6
3.3	Beschrijving van het oppervlaktewaterlichaam waarin de handelingen plaatsvinden.....	6
4.	Toetsing van de aanvraag aan de doelstellingen van het waterbeheer.....	7
4.1	Beoordeling voor wat betreft het gebruik maken van een rijkswaterstaatswerk en/of bijbehorende beschermingszone.....	8
4.1.1	<i>Regelgeving en beleid.....</i>	8
4.1.2	<i>Overwegingen t.a.v. de beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste (veiligheid en waterkwantiteit).....</i>	9
4.1.3	<i>Overwegingen t.a.v. de bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen (waterkwaliteit)</i>	12
4.1.4	<i>Overwegingen t.a.v. de maatschappelijke functievervulling door watersystemen.....</i>	13
5.	Procedure.....	14
5.1	Algemeen.....	14
5.2	Behandeling van zienswijzen	15

6. Conclusie.....	Datum 11 oktober 2025
7. Ondertekening.....	Nummer RWS-2023/41588
8. Mededelingen	16
Bijlage 1, Begripsbepalingen.....	18
Bijlage 2, Tekeningen	20

1. Aanhef

De minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft op 6 maart 2023 een aanvraag ontvangen van de provincie Utrecht om de vigerende vergunning als bedoeld in hoofdstuk 6 van de Waterwet (Wtw) voor het verrichten van handelingen in een watersysteem te wijzigen.

De aanvraag is namens de aanvrager ingediend door Antea Nederland B.V..

De aanvraag betreft het wijzigen van de bij beschikking van 5 juli 2018, nr. RWS-2018/27010 aan de provincie Utrecht verleende vergunning. De vergunning is destijds verleend voor herinrichting van de Elster Buitenwaard aan de rechteroever van de Neder-Rijn tussen km 913.000 en kmr 916.400 in de gemeente Rhenen.

De wijzigingen betreffen:

- het realiseren van een hooiland op een hoogte tussen N.A.P. + 6,20 en N.A.P. + 6.30 m in plaats van moeras door op een hoogte tussen N.A.P. + 5,60 m en N.A.P. + 5,80 m ten westen van de het moeras;
- het vervangen van een bomenrij door struweel / een heg;
- het stimuleren van ooibosontwikkeling in plaats van de aanplant van hardhoutooibos;

op de percelen kadastraal bekend gemeente Rhenen, sectie I nummers 777, 831, 832, 992, 1025 en 1042 aan de rechteroever van de Neder-Rijn tussen kmr 913.000 en kmr 916.400 in de gemeente Rhenen.

De aanvraag heeft betrekking op (een) handeling(en) ten aanzien waarvan meer dan één bestuursorgaan bevoegd is. Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden is bevoegd gezag voor werkzaamheden in de zones van de waterkering. De minister van Infrastructuur en Waterstaat is bevoegd gezag voor handelingen in het rijkswaterstaatswerk de Neder-Rijn. Bij het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden is een separate aanvraag ingediend. In overleg met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en de aanvrager is afgesproken dat het hoogheemraadschap de bij hen ingediende aanvraag separaat behandelt en dat Rijkswaterstaat Oost-Nederland de bij haar ingediende aanvraag behandelt.

De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer RWSZ2023-00004016.

De aanvrager is bij brief van 20 maart 2023 met nummer RWS-2023/8143 schriftelijk op de hoogte gebracht van het feit dat de aanvraag op grond van artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) nog onvoldoende gegevens of bescheiden bevat om deze in behandeling te kunnen nemen en is in de gelegenheid gesteld om de ontbrekende gegevens of bescheiden voor 31 maart 2023 aan de aanvraag toe te voegen.

De ontbrekende gegevens zijn op 22 maart 2023 ontvangen en geregistreerd.

De aanvraag omvat na aanvulling de volgende stukken:

- brief 'aanvraag wijzigingsvergunning Watervergunning Elster Buitenwaard', documentnummer UTSP-889062476-15774, d.d. 6-3-2023;
- bijlagen overzicht;
- technisch ontwerp – situatie, projectnummer C03011.000437.0100, tekeningnummer D01x, versie B5, d.d. 28-02-2023;
- ontwerpwijzigingen KRW-maatregelen, technisch ontwerp Elster Buitenwaarden, d.d. 02-2023;
- Elster Buitenwaarden, Structuurtypen, beheertypen en vegetatietypen, behorende bij het definitief ontwerp, projectnummer C03011.000437, d.d. 22-3-2023, versie 1;
- brieffrapport indicatief PFAS-bodemonderzoek, kenmerk SUHA/193306.01/INAB, d.d. 13 september 2019;
- bodemkwaliteitskaart PFAS Zomerbedding Elsterbuitenwaard, gemeente Rhenen, projectnummer 203324, versie 1.0 d.d. 11 februari 2021;
- bodemkwaliteitskaart PFAS Elsterbuitenwaard, gemeente Rhenen, projectnummer 203324, versie 3.0 d.d. 10 februari 2021;
- waterbodemonderzoek Kribvakken Elsterbuitenwaard, Projectnummer 210869, versie 3.0, d.d. 30 november 2021;
- memo 'Evaluatie PFAS Elster Buitenwaarden', referentie D10045592 Definitief, projectnummer C06041.000022, d.d. 17 december 2021;
- brief 'project specifieke invulling van de zorgplicht PFAS bij verondieping plas in de Elster Buitenwaard aan de Nederrijn', kenmerk RWS-2022/4661, d.d. 14 februari 2022
- brief 'Nederrijn; Verlengen looptijd waterbodemkwaliteitskaart Elster Buitenwaard te Elst in gemeente Rhenen', kenmerk RWS-2022/12900, d.d. 21 april 2022;
- memo 'Rivierkundige effecten ontwerp wijzigingen Elster Buitenwaard, referentie BIM360Docs, projectnummer C06041.000022, d.d. 19 april 2023;
- watertoets Ontwerp wijzigingen Elster Buitenwaard, d.d. 8 februari 2023;
- aanvraagformulier, OLO aanvraagnummer 73991731, d.d. 13-3-2023;
- machtiging aanvraag vergunningen en ontheffingen, project Inrichting Elster Buitenwaard, kenmerk UTSP-889062476-12845, d.d. 14 november 2022.

2. Besluit

Gelet op de bepalingen van de Waterwet, het Waterbesluit, de Waterregeling, de Algemene wet bestuursrecht en de hieronder vermelde overwegingen besluit de minister van Infrastructuur en Waterstaat de bij beschikking van 5 juli 2018, nr. RWS-2018/27010 als volgt te wijzigen:

- I. In de voorschriften onder 3.1.1. Plaatsbepaling worden de tekeningen
 - 'Technisch Ontwerp-situatie, tekeningnummer D01x, versie B, d.d. 22-02-2018'
 - 'Structuur, beheertypen en vegetatietypen, behorende bij het definitief ontwerp, 24-5-2017 versie 1'vervangen door respectievelijk de tekeningen:
 - '- Technisch ontwerp – situatie, projectnummer C03011.000437.0100, tekeningnummer D01x, versie B5, d.d. 28-02-2023;
 - Elster Buitenwaarden, Structuurtypen, beheertypen en vegetatietypen, behorende bij het definitief ontwerp, projectnummer C03011.000437, d.d. 22-3-2023, versie 1.'
- II. In de voorschriften onder 3.2.3 Compensatie lid 1 wordt de tekst 'Technisch Ontwerp-situatie, tekeningnummer D01x, versie B, d.d. 22-02-2018' vervangen door de tekst:
'Technisch ontwerp – situatie, projectnummer C03011.000437.0100, tekeningnummer D01x, versie B5, d.d. 28-02-2023'

Voor een toelichting op de in deze vergunning vermelde begrippen wordt verwezen naar bijlage 1 van deze vergunning.

3. Aanvraag

3.1 Algemeen

Bij beschikking van 5 juli 2018, nummer RWS-2018/27010 is aan de provincie Utrecht vergunning verleend voor herinrichting van de Elster Buitenwaard aan de rechteroever van de Neder-Rijn tussen kmr 913.000 en kmr 916.400 in de gemeente Rhenen.

Daarnaast is er op 6 juli 2018, nummer RWS-2018/27161 een projectplan Waterwet vastgesteld voor wijziging van het waterstaatswerk de Neder-Rijn ten behoeve van het realiseren van doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW).

Tijdens de uitvoering van de werken uit de bovengenoemde besluiten is geconstateerd dat er PFAS-houdende grond in het projectgebied aanwezig is. Om het risico op verspreiding van de PFAS tot een minimum te beperken is het ontwerp zoals in de bovenstaande besluiten is vastgelegd gewijzigd.

Onderhavige aanvraag betreft een verzoek tot wijziging van de bij beschikking van 5 juli 2018, nummer RWS-2018/27010 aan de provincie Utrecht verleende vergunning voor zover de wijzigingen in het ontwerp betrekking hebben op de vergunde werken.

Tevens is er een verzoek tot wijziging van het vastgestelde projectplan ingediend.

3.2 Handelingen waarvoor vergunning wordt aangevraagd

De aanvraag betreft:

- het realiseren van een hooiland op een hoogte tussen N.A.P. + 6,20 en N.A.P. + 6.30 m in plaats van moeras door op een hoogte tussen N.A.P. + 5,60 m en N.A.P. + 5,80 m ten westen van de het moeras;
- het vervangen van een bomerij door struweel / een heg;
- het stimuleren van ooibosontwikkeling in plaats van de aanplant van hardhoutooibos.

op de percelen kadastraal bekend gemeente Rhenen, sectie I nummers 777, 831, 832, 992, 1025 en 1042 aan de rechteroever van de Neder-Rijn tussen kmr 913.000 en kmr 916.400 in de gemeente Rhenen.

3.3 Beschrijving van het oppervlaktewaterlichaam waarin de handelingen plaatsvinden

De activiteit vindt plaats in de Nederrijn Lek aan de rechteroever tussen kmr 913.000 en kmr 916.200 in de gemeente Rhenen.

Binnen het oppervlaktewaterlichaam Nederrijn Lek zijn de navolgende beschermde gebieden aangewezen:

- Drinkwater
In het waterlichaam Nederrijn Lek liggen geen innamepunten voor drinkwater
- Zwemwater
Binnen het waterlichaam Nederrijn Lek liggen de volgende zwemlocaties:
 - Eiland van Maurik (gemeente Buren);
 - Zwanebad (gemeente Lingewaard);
 - Gravenbol (gemeente Wijk bij Duurstede);
- Wet natuurbescherming
In het waterlichaam Nederrijn Lek zijn op grond van de Wet natuurbescherming de uiterwaarden aangewezen, die bijzondere bescherming nodig hebben om hun oppervlaktewater of grondwater te beschermen, of die bijzondere bescherming nodig hebben voor het behoud van habitats en rechtstreeks van water afhankelijke soorten.

Kaderrichtlijn Water

De activiteit vindt plaats in het KRW-waterlichaam Nederrijn Lek.

Dit KRW-waterlichaam behoort tot de categorie rivieren en wordt aangemerkt als een sterk veranderd KRW-waterlichaam.

4. Toetsing van de aanvraag aan de doelstellingen van het waterbeheer

De Waterwet omschrijft in artikel 6.21 in samenhang met 2.1 het toetsingskader voor de beslissing op de aanvraag. In artikel 2.1 Wtw zijn de algemene doelstellingen aangegeven die richtinggevend zijn bij de uitvoering van het waterbeheer:

- a) voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste;
- b) in samenhang met de bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
- c) de vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Deze doelstellingen vormen in onderlinge samenhang het toetsingskader bij vergunningverlening. Een vergunning wordt geweigerd indien de doelstellingen van het waterbeheer zich tegen vergunningverlening verzetten en het niet mogelijk is om de belangen van het waterbeheer door het verbinden van voorschriften of beperkingen voldoende te beschermen.

De doelstellingen zijn geconcretiseerd via normen en beleid ten aanzien van veiligheid, waterkwantiteit, waterkwaliteit en maatschappelijke functievervulling door watersystemen. De uitwerking hiervan vindt plaats in de Waterwet, in aanvullende regelgeving, in water- en beheerplannen op grond van hoofdstuk 4 van de Waterwet en in beleidsregels.

De vastgestelde normen en het beleid zijn richtinggevend bij de toetsing of een aangevraagde handeling verenigbaar is met de doelstellingen voor het waterbeheer. Hieronder volgt een beschrijving van het beleid waarmee bij het beoordelen van de vergunningaanvraag rekening is gehouden.

Bij de beoordeling van de vergunningaanvraag richt het bevoegd gezag zich volgens het toetsingskader op de effecten van uw initiatief op voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste; in samenhang met de bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en de vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Aan de hand van het in dit hoofdstuk beschreven toetsingskader volgt hieronder de toetsing van de aanvraag aan de doelstellingen van het waterbeheer.

4.1 Beoordeling voor wat betreft het gebruik maken van een rijkswaterstaatswerk en/of bijbehorende beschermingszone

Datum
11 oktober 2023Nummer
RWS-2023/41588

4.1.1 Regelgeving en beleid

Artikel 6.5 onder c Waterwet

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kan voor Rijkswateren en, met het oog op internationale verplichtingen of bovenregionale belangen, voor regionale wateren worden bepaald dat het verboden is zonder vergunning van Onze Minister, onderscheidenlijk het bestuur van het waterschap gebruik te maken van een waterstaatswerk of een daartoe behorende beschermingszone door, anders dan in overeenstemming met de functie, daarin, daarop, daarboven of daaronder werkzaamheden te verrichten, werken te maken of te behouden, dan wel vaste substanties of voorwerpen te storten, te plaatsen of neer te leggen, of deze te laten staan of liggen.

Artikel 6.12, eerste lid Waterbesluit

Het is verboden zonder vergunning van Onze Minister als bedoeld in artikel 6.5 van de wet gebruik te maken van een oppervlaktewaterlichaam of een bijbehorend kunstwerk in beheer bij het Rijk, niet zijnde de Noordzee, door, anders dan in overeenstemming met de functie, daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder:

- a. werken te maken of te behouden
- b. vaste substanties of voorwerpen te storten, te plaatsen of neer te leggen, of deze te laten staan of liggen.

De hoofdlijnen van het nationale waterbeleid ten aanzien van veiligheid en het doelmatig gebruik van waterstaatswerken en de manier waarop daarbij rekening moet worden gehouden met de ecologische doelstellingen die gelden voor KRW-waterlichamen zijn vastgelegd in het Nationaal Water Programma (NWP), planperiode 2022-2027.

De Beleidslijn grote rivieren (hierna: Bgr) biedt een concreet afwegingskader op basis waarvan kan worden beoordeeld of een activiteit toelaatbaar is. Het Deltaplan Waterveiligheid beschrijft de Voortgang, programmering, planning en fasering van projecten voor waterveiligheid.

De Deltabeslissing IJsselmeergebied geeft richting aan de maatregelen die zorgen voor het behouden en versterken van de functies voor de Nederlandse waterveiligheid en waterhuishouding.

In de Beleidsregel toetsingskader waterkwaliteit is vastgelegd op welke manier aanvragen op grond van de Waterwet getoetst worden aan de ecologische doelstellingen die gelden voor KRW-waterlichamen.

Om overstromingen in het rivierengebied te voorkomen is behalve een netwerk van functionerende keringen ook een goede afvoer van water, sediment en ijs via de rivieren naar zee nodig.

Obstakels en natuurlijke begroeiing in het rivierbed vertragen de afvoer en veroorzaken een verhoging van de waterstand. Actief beheer van het winterbed is nodig om deze opstuwing te beperken. Daarnaast worden activiteiten in en gebruik van het winterbed gereguleerd.

De toelaatbaarheid van activiteiten in het rivierbed van de grote rivieren is beoordeeld aan de hand van het afwegingskader dat is opgenomen in de Bgr en de bijbehorende Beleidsregels grote rivieren (de Beleidsregels). Doelstelling van de Bgr en de Beleidsregels uit de Bgr is het behouden van de veiligheid van het gebied dat kan overstromen vanuit de grote rivieren. Aangezien ruimte in het riviersysteem schaars is, gelden – ter uitwerking van dat doel - de volgende randvoorwaarden voor activiteiten in het rivierbed:

- Het behouden van de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit van het rivierbed onder normale en onder maatgevende hoogwaterstanden.
- Het verhinderen van ontwikkelingen die de mogelijkheid tot rivierverruiming door verbreding en verlaging nu en in de toekomst feitelijk onmogelijk maken.

Voor ruimtelijke ontwikkelingen betekent dit dat binnen de bovengenoemde randvoorwaarden vanuit waterveiligheid de Bgr eraan bijdraagt riviergebonden functies mogelijk te maken (uitgewerkt in een 'ja, mits'-methodiek). Overige ruimtelijke ontwikkelingen zijn alleen in beperkte mate mogelijk binnen de bovengenoemde randvoorwaarden vanuit veiligheid (uitgewerkt in 'nee, tenzij').

De Beleidsregels zijn van toepassing op alle nieuwe activiteiten (waaronder wijziging van bestaande activiteiten) in het rivierbed van de Neder-Rijn.

De Beleidsregels berusten op artikel 6.12 van het Waterbesluit.

4.1.2 Overwegingen t.a.v. de beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste (veiligheid en waterkwantiteit)

Bij de behandeling van voorliggende aanvraag wordt getoetst aan de doelstellingen uit artikel 2.1 van de Waterwet die verder zijn uitgewerkt in het Nationaal Water Programma 2022-2027 en bijbehorende documenten. De invulling van de kerntaken een duurzame leefomgeving, waterveiligheid en voldoende water dienen ter voorkoming van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste.

Om overstromingen in het rivierengebied te voorkomen is behalve een netwerk van functionerende keringen ook een goede afvoer van water, sediment en ijs via de rivieren naar zee nodig. Het dynamisch handhaven van de basiskustlijn en op peil houden van het zandvolume van het kustfundament met zandsuppleties voorkomen erosie van de kust en dragen bij aan het voorkomen van overstromingen vanuit de Noordzee. De Bgr biedt een concreet afwegingskader op basis waarvan kan worden beoordeeld of een activiteit toelaatbaar is. Het Deltaplan Waterveiligheid beschrijft de Voortgang, programmering, planning en fasering van projecten voor waterveiligheid.

De Deltabeslissing IJsselmeergebied geeft richting aan de maatregelen die zorgen voor het behouden en versterken van de functies voor de Nederlandse waterveiligheid en waterhuishouding.

Voldoende water, niet te veel én niet te weinig, is cruciaal voor het goed functioneren van Nederland. De grote rivieren en het IJsselmeer staan daarbij centraal. Het waterbeheer is er op gericht om wateroverlast, watertekort, droogte en verzilting te voorkomen en nadelige gevolgen te beperken. Wateroverlast, waarmee de persoonlijke veiligheid van mensen in gevaar komt, wordt aangepakt binnen het waterveiligheidsbeleid.

De Bgr biedt een systematische aanpak om stap voor stap de afwegingsgronden en de rivierkundige voorwaarden voor ruimtelijke initiatieven in het rivierbed te kunnen bepalen ten behoeve van de beoordeling van activiteiten/ingrepen. De systematische aanpak kan worden onderverdeeld in drie afwegingskaders, te weten:

1. eenmalige uitbreiding, sloop en vervanging, tijdelijke activiteiten of overige activiteiten van rivierkundig ondergeschikt belang (artikel 3 van de Beleidsregels uit de Bgr);
2. activiteiten in het gedeelte van het rivierbed waarop het bergend regime (artikel 4 van de Beleidsregels uit de Bgr) van toepassing is;
3. activiteiten in het gedeelte van het rivierbed, waarop het stroomvoerend regime van toepassing is (artikelen 5 en 6 van de Beleidsregels uit de Bgr).

Ad 1. Artikel 3 van de Beleidsregels uit de Bgr.:

In het rivierbed wordt, onverminderd algemene rivierkundige voorwaarden (artikel 7 van de Beleidsregels uit de Bgr), vergunning verleend voor:

- a. een éénmalige uitbreiding van ten hoogste tien procent van de bestaande bebouwing;
- b. het slopen en vervangen van bebouwing door bebouwing van gelijke omvang;
- c. tijdelijke activiteiten, anders dan bedoeld in artikel 6.11, eerste lid, onderdeel b, van de Waterregeling; en
- d. overige activiteiten die naar aard en omvang vergelijkbaar zijn met activiteiten van ondergeschikt belang als bedoeld in artikel 6.11, eerste lid, van de Waterregeling.

De activiteiten waarvoor vergunning wordt aangevraagd, betreffen geen activiteiten zoals bedoeld in artikel 3 van de Beleidsregels.

Uit de bij de Bgr behorende detailkaarten blijkt dat op het gedeelte van het rivierbed waarvoor vergunning wordt aangevraagd, het stroomvoerend regime van toepassing is. Artikel 4 van de Beleidsregels uit de Bgr is derhalve niet van toepassing. In verband daarmee is het afwegingskader met betrekking tot het stroomvoerend regime van toepassing.

Ad 3. Stroomvoerend regime.

Riviergebonden activiteiten stroomvoerend regime (artikel 5 van de Beleidsregels uit de Bgr). Voor de navolgende riviergebonden activiteiten in het gedeelte van het rivierbed, waarop het stroomvoerend regime van toepassing is, wordt, onverminderd algemene rivierkundige voorwaarden (artikel 7 van de Beleidsregels uit de Bgr), vergunning verleend voor:

- a. de aanleg of wijziging van waterstaatkundige kunstwerken;
- b. de realisatie van voorzieningen voor betere en veilige afwikkeling van de beroeps- en recreatievaart;
- c. de bouw of wijziging van waterkrachtcentrales;
- d. de vestiging of uitbreiding van overslagbedrijven of het realiseren van overslagfaciliteiten, uitsluitend voor zover de activiteit gekoppeld is aan het vervoer over de rivier;
- e. de aanleg of wijziging van scheepswerven en specifiek daaraan verbonden bedrijfsactiviteiten;
- f. de realisatie of verbetering van natuur;
- g. de verbetering van de waterkwaliteit;
- h. de uitbreiding of wijziging van bestaande steenfabrieken;
- i. de realisatie van voorzieningen die onlosmakelijk met de waterrecreatie of extensieve uiterwaardrecreatie zijn verbonden;
- j. de winning van oppervlaktedelfstoffen;
- k. de realisatie van voorzieningen die noodzakelijk zijn voor het agrarisch, landschappelijk of daarmee vergelijkbaar beheer van het rivierbed;
- l. het behoud of herstel van cultuurhistorische landschapselementen; of
- m. de realisatie van voorzieningen die noodzakelijk zijn voor het behoud van bekende of te verwachten archeologische monumenten.

De aanvraag betreft wijzigingen in vegetatie. De aangevraagde activiteiten kunnen worden geschaard onder 'de realisatie of verbetering van natuur' zoals bedoeld in artikel 5 f van de Beleidsregels, zodat daarvoor in beginsel onder voorschriften, vergunning kan worden verleend.

De toestemming voor activiteiten op grond van artikel 5 van de Beleidsregels uit de Bgr is altijd gekoppeld aan een aantal rivierkundige voorwaarden. Een activiteit moet ten minste voldoen aan de voorwaarde dat:

- a) er sprake is van een zodanige situering en uitvoering van de activiteit dat het veilig functioneren van het waterstaatswerk gewaarborgd blijft;
- b) er geen sprake is van een feitelijke belemmering voor vergroting van de afvoercapaciteiten en
- c) er sprake is van een zodanige situering en uitvoering van de activiteit dat de waterstandverhoging of de afname van het bergend vermogen zo gering mogelijk is.

- d) de resterende waterstandseffecten of de afname van het bergend vermogen duurzaam worden gecompenseerd waarbij de financiering en de tijdige realisering van de maatregelen verzekerd zijn.

Ter zake van de bescherming van het belang van het voorkomen en beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste wordt het volgende overwogen.

1. De onderhavige vergunningaanvraag betreft wijzigingen in de vergunde vegetatie. Er is sprake van een dusdanige situering en uitvoering van de werken dat het veilig functioneren van het rijkswaterstaatswerk gewaarborgd blijft.
2. Er is geen sprake van een feitelijke belemmering voor vergroting van de afvoercapaciteit.
3. Uit de rivierkundige beoordeling is gebleken dat alle wijzigingen in het ontwerp voor het project Elster Buitenwaard, dus inclusief de wijzigingen in bodemhoogten leidt tot een beperking in de waterstandsdaling ten opzichte van het oorspronkelijke ontwerp maar de benodigde waterstandsdaling van 4 mm bij kmr 912.000 wordt nog steeds gerealiseerd.
4. Nu onder 3. is overwogen dat het initiatief nagenoeg geen gevolgen heeft voor de waterstand, is het niet noodzakelijk te compenseren.

De aangevraagde werken zijn dan ook niet in strijd met het uitgangspunt van de Beleidsregels en deze werken kunnen, voor zover het deze Beleidsregels betreft, worden toegestaan.

4.1.3 Overwegingen t.a.v. de bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen (waterkwaliteit)

Voor zover de aanvraag gevolgen heeft voor de chemische kwaliteit van watersystemen, zijn die gevolgen getoetst in het onderdeel van deze vergunningen dat over de bij de activiteit vrijkomende emissies gaat, of in het kader van de toetsing aan algemene regels zoals het Besluit bodemkwaliteit. In dit gedeelte van de vergunning wordt daarom alleen getoetst aan de ecologische doelstellingen van het relevante waterlichaam. Hierbij is gebruik gemaakt van de 'Beleidsregel toetsingskader waterkwaliteit' (Staatscourant 2022, 6470).

Kaderrichtlijn Water (KRW)

De activiteit vindt plaats in het KRW-waterlichaam '*Nederrijn Lek*'.

Dit waterlichaam behoort tot de categorie rivieren en wordt aangemerkt als een sterk veranderd waterlichaam. De kenmerken van het waterlichaam zijn als volgt beschreven:

- Naam oppervlaktewaterlichaam: '*Nederrijn Lek*',
- Uniek nummer (OWMIDENT) NL93_7,
- Oppervlakte waterlichaam: 7000 ha
- Watertype: Langzaam stromende rivier/nevengeul op zand/klei (R7),
- Status: Sterk veranderd.

Beleidsregel toetsingskader waterkwaliteit

De ingreep vindt plaats in het waterlichaam, heeft geen invloed op een geplande of uitgevoerde KRW-maatregel en staat niet op de lijst met ingrepen die in principe altijd zijn toegestaan.

In 2018 is beoordeeld dat de herinrichting van De Elster Buitenwaard een positief effect heeft op de biologische kwaliteitselementen. De positieve effecten op de biologische kwaliteitselementen zijn door de wijzigingen iets minder positief dan in het oorspronkelijke ontwerp, maar desondanks heeft het project nog steeds een ruime ecologische meerwaarde t.o.v. de uitgangssituatie voor herinrichting. Er is dus geen sprake van achteruitgang op waterlichaam niveau.

Op basis van het bovenstaande wordt geconcludeerd dat er geen bezwaar bestaat tegen het verlenen van de gevraagde vergunning, voor zover het de bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van het watersysteem betreft.

Op basis van het bovenstaande wordt geconcludeerd dat er geen bezwaar bestaat tegen het verlenen van de gevraagde vergunning, voor zover het de bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van het watersysteem betreft.

*4.1.4 Overwegingen t.a.v. de maatschappelijke functievervulling door watersystemen*Beleid voor de vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen

Het Nationaal Water Programma 2022-2027 kent aan de Rijkswateren verschillende gebruiksfuncties toe die specifieke eisen stellen aan het beheer of gebruik van het betreffende rijkswater. Voor de Neder-Rijn gelden de volgende functies:

Wettelijk aangewezen gebruiksfuncties:

- Cultureel erfgoed
- Drinkwater
- Zwemwater

Overige gebruiksfuncties:

- Landbouw
- Koel- en proceswater
- Energieproductie
- Waterrecreatie
- Visserij
- Bouwgrondstoffen
- Kabels en leidingen

Uitgangspunt is dat in beginsel aan de eisen van de gebruiksfuncties wordt voldaan wanneer de kerntaken, een duurzame leefomgeving (overkoepelend), waterveiligheid, voldoende water, schoon en gezond water, vlot en veilig verkeer over water op orde zijn.

Zoals aangegeven in de paragrafen 4.1.2 en 4.1.3 heeft het gebruik van het waterstaatswerk geen onaanvaardbare gevolgen voor het voorkomen en beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste en de bescherming en verbetering van de chemische en ecologische waterkwaliteit. Er wordt daarom ook voldaan aan de eisen van bovengenoemde gebruiksfuncties.

5. Procedure

5.1 Algemeen

Gecoördineerde voorbereiding

De provincie Utrecht is initiatiefnemer van het project Natuurontwikkeling Elster Buitenwaarden. Voor de uitvoering van dit project zijn in 2018 gecoördineerde uitvoeringsbesluiten genomen. Tijdens de uitvoering van het project werd geconstateerd dat in de bodem PFAS voorkomt. Het project heeft enkele jaren stil gelegen om de uitvoerings- en inrichtingsplannen hierop aan te passen. Voor die onderdelen van de plannen die zijn aangepast, moeten de hieronder aangegeven uitvoeringsbesluiten worden gewijzigd.

Bij de voorbereiding van de vergunningen en het projectplan, die nodig zijn voor de verdere uitvoering van het project Natuurontwikkeling Elster Buitenwaard, heeft de provincie Utrecht, verzocht om toepassing van de provinciale coördinatieregeling als bedoeld in artikel 10a t/m e van de Ontgrondingenwet.

Het doel van deze coördinatie is om de voorbereiding en bekendmaking van de besluiten, zoals benodigd voor de uitvoering van het project, op elkaar af te stemmen en gelijktijdig te doen plaatsvinden. Dit is inclusief de gelegenheid tot het naar voren brengen van zienswijzen daarop en het indienen van beroep daartegen. De Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD Utrecht) voert deze taak uit.

De procedure conform afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is van kracht. Dit houdt in dat alle besluiten eerst als ontwerpbesluit ter inzage worden gelegd en vervolgens als definitief besluit.

De definitieve besluiten die gecoördineerd ter inzage worden gelegd zijn:

- Vergunning op grond van de Ontgrondingenwet van de provincie Utrecht (RUD Utrecht);
- Projectplan Waterwet van Rijkswaterstaat Oost Nederland;
- Vergunning op grond van de Waterwet van Rijkswaterstaat Oost Nederland;
- Vergunning op grond van de Waterwet van het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden.

5.2 Behandeling van zienswijzen

De aanvraag met bijbehorende stukken en de ontwerpvergunning hebben van 6 juli 2023 tot en met 16 augustus 2023 voor het naar voren brengen van zienswijzen ter inzage gelegen. Naar aanleiding van de ontwerpvergunning zijn geen zienswijzen naar voren gebracht. Hierdoor wordt de vergunning ongewijzigd vastgesteld ten opzichte van het ontwerp.

6. Conclusie

De in de vergunning opgenomen voorschriften waarborgen dat de doelstellingen van het waterbeheer voldoende worden beschermd. Op grond van de overwegingen bestaan er daarom geen bezwaren tegen het wijzigen van de vergunning.

7. Ondertekening

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,
Afdelingshoofd Vergunningverlening Rijkswaterstaat Oost-Nederland,

mevrouw mr. M. Witte

8. Mededelingen

1. *Hoe en waar kunt u beroep instellen*

De definitieve besluiten liggen voor zes weken ter inzage in de periode overeenkomstig bekendmaking. Belanghebbenden kunnen in die periode bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State beroep instellen. Deze Afdeling beslist in eerste en enige instantie over de ingestelde beroepen.

Belanghebbenden kunnen beroep instellen als zij een zienswijze hebben ingediend op het ontwerpbesluit. Hebt u geen zienswijze ingediend en u bent wel een belanghebbende, dan kunt u alleen beroep instellen als het u redelijkerwijs niet verweten kan worden dat u geen zienswijze heeft ingediend. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn als er bij de definitieve vaststelling van de besluiten wijzigingen zijn doorgevoerd ten opzichte van de ontwerpbesluiten.

Beroepsschriften dienen onder vermelding van 'Definitieve besluiten project Natuurontwikkeling Elster Buitenwaard' gericht te worden aan:

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State,
Postbus 20019,
2500 EA Den Haag.

Het beroepsschrift moet worden ondertekend en dient ten minste te bevatten:

- a) Uw naam en adres;
- b) De dagtekening;
- c) Een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht;
- d) De redenen waarom u zich niet met het besluit kunt verenigen.

Voorlopige voorziening

De besluiten treden in werking op de dag na het einde van de beroepstermijn. Het indienen van een beroepsschrift verandert dit niet. Om de werking van de besluiten op te schorten kunnen degenen die beroep hebben ingesteld een voorlopige voorziening aanvragen. Hierbij dient u aan te tonen dat u een spoedeisend belang heeft bij opschorting. Een verzoek hiertoe kan worden ingediend bij de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. Bij het verzoek moet een afschrift van het beroepsschrift worden overlegd. Voor het indienen van een beroepsschrift en/of een verzoek om een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

II. Crisis- en herstelwet

Vanwege de betrokkenheid van een projectplan Waterwet is de Crisis- en Herstelwet van toepassing op alle besluiten die deel uitmaken van de coördinatieprocedure. Dit betekent onder meer dat:

- de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State binnen 6 maanden beslist op beroep;
- het relativiteitsvereiste geldt: de geschonden norm moet dienen om de belangen van benadeelde te beschermen;
- geen pro forma beroep ingesteld kan worden: de beroepsgronden moeten binnen de beroepstermijn overeenkomstig de Algemene wet bestuursrecht worden ingediend;
- decentrale overheden geen beroep kunnen instellen.

III. Het hebben van deze vergunning ontslaat de houder niet van de verplichting om de redelijkerwijs mogelijke maatregelen te treffen teneinde te voorkomen dat derden of de Staat ten gevolge van het gebruik maken van de vergunning schade lijden.

IV. Voor het toepassen van grond/bagger dienen meldingen gedaan te worden in het kader van het Besluit bodemkwaliteit en voor het uitvoeren van ontgravingen dienen meldingen gedaan te worden conform het Besluit lozen buiten inrichtingen.

Een afschrift van deze vergunning is verzonden aan:

1. gemeente Rhenen
2. RUD Utrecht
3. HDSR

Bijlage 1, Begripsbepalingen

Datum
11 oktober 2023

Behorende bij de vergunning van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat van heden, nr. RWS-2023/41588.

Nummer
RWS-2023/41588

In deze vergunning wordt verstaan onder:

1. 'Aanvraag': De aan deze vergunning ten grondslag liggende aanvraag is op 6 maart 2023 binnengekomen bij Rijkswaterstaat Oost-Nederland en geregistreerd onder nummer RWSZ2023-00004016;
2. 'Afdeling handhaving': de afdeling Handhaving van Rijkswaterstaat Oost-Nederland, Postbus 2232, 3500 GE Utrecht;
3. 'Beleidsregels grote rivieren': gepubliceerd in de Staatscourant van 12 juli 2006, nr. 133 en laatst gewijzigd bij besluit van 26 juni 2018, Staatscourant, nummer 36070 met als doelstelling de beschikbare afvoeren bergingscapaciteit te behouden en ontwikkelingen tegen te gaan, die de mogelijkheid tot rivierverruiming door verbreding en verlaging nu en in de toekomst onmogelijk maken;
4. 'Beleidsregel toetsingskader waterkwaliteit': gepubliceerd in de Staatscourant 14 maart 2022, nr. 6470 met als doelstelling de chemische en ecologische kwaliteit van een oppervlaktewaterlichaam te behouden en ontwikkelingen tegen te gaan, die chemische of ecologische toestand verslechteren;
5. 'Bevoegd gezag': de hoofdingenieur-directeur Rijkswaterstaat Oost-Nederland namens de minister van Infrastructuur en Waterstaat (p.a. Rijkswaterstaat Oost-Nederland, postbus 2232, 3500 GE Utrecht);
6. 'Kaderrichtlijn Water (KRW)': richtlijn 2000/60/EG van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid;
7. 'KRW-waterlichaam': volgens artikel 2, lid 10, van de richtlijn 2000/60/EG is een KRW-waterlichaam een te onderscheiden oppervlaktewater van aanzienlijke omvang, zoals een meer, een waterbekken, een stroom, een rivier, een kanaal, een deel van een stroom, rivier of kanaal, een overgangswater of een strook kustwater;
8. 'Ongewoon voorval': een voorval waardoor nadelige gevolgen voor het oppervlaktewaterlichaam zijn ontstaan of dreigen te ontstaan;
9. 'Oppervlaktewaterlichaam': samenhangend geheel van vrij aan het aardoppervlak voorkomend water, met de daarin aanwezige stoffen, alsmede de bijbehorende bodem, oevers en, voor zover uitdrukkelijk aangewezen krachtens de Wtw, drogere oevergebieden, alsmede flora en fauna;
10. 'Vergunninghouder': diegene die krachtens deze vergunning handelingen verricht;
11. 'Waterbeheerder': de minister van Infrastructuur en Waterstaat, per adres de hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat Oost-Nederland, postbus 2232, 3500 GE Utrecht, telefoonnummer 088-797 49 00;

12. 'Werken/Werk':

- het realiseren van een hooiland op een hoogte tussen N.A.P. + 6,20 en N.A.P. + 6.30 m in plaats van moeras door op een hoogte tussen N.A.P. + 5,60 m en N.A.P. + 5,80 m ten westen van de het moeras;
- het vervangen van een bomenrij door struweel / een heg;
- het stimuleren van ooibosontwikkeling in plaats van de aanplant van hardhoutooibos;

een en ander zoals aangegeven op de bij deze beschikking gevoegde tekeningen;

13. 'Werkzaamheden': het maken, aanleggen, houden, onderhouden en opruimen van de met dit besluit vergunde werk(en).

Bijlage 2, Tekeningen

Datum
11 oktober 2023

Behorende bij de vergunning van de minister van Infrastructuur en Waterstaat van heden, nr. RWS-2023/41588.

Nummer
RWS-2023/41588

- Technisch ontwerp – situatie, projectnummer C03011.000437.0100, tekeningnummer D01x, versie B5, d.d. 28-02-2023;
- Elster Buitenwaarden, Structuurtypen, beheertypen en vegetatietypen, behorende bij het definitief ontwerp, projectnummer C03011.000437, d.d. 22-3-2023, versie 1.